

R.-i kõige kompositsioonikindlam ja hinge-
eluliselt tihedam teos on kolmejärguline
draama »Kivi«, mis on ka saanud kõige suu-
rema menu osaliseks.

K a m p m a n n, Peaj. III, lk. 218—26;
Vaba Maa 1924, nr. 46. F. T.

RUTZE (Russ), Nikolaus, vaimulik,
sünd. Rostokis, kus ta alates a. 1477 õppis
ülikoolis, 1485 promoveerus magistriks ja
siis preestrina teotes oma kodulinnas.
Böömi rändjultustajate kaudu sattus ta seal
tol ajal Kirde-Saksamaalgi salaja laialt levi-
nud valdenslik-hussiitliku õpetuse mõju alla
ja hakkas nüüdsest peale rooma kirikus ja
paavstkonnas valitsevate pahede, nagu näit.
indulgentside vastu võitlema, ilma et ta
siiski katoliku kiriku-usust oleks loobunud.
Tema tähtsam kirjutis käsitleb teemat: usk,
lootus, armastus, kuna ta teised kirjutised
on öieti Huss'i böömi kirjade alamsaksakeel-
sed tõlked. R. õpetuse pärast tema vastu
tekinud vaen sundis teda siirduma Wismari
(mitte Stralsundi) ja hiljemini Liivimaale,
kus ta surigi arvat. 1521. a. ümber. Ilma
küllaldase põhjendusega on eitatud tema
Liivimaal viibimise fakti, kuigi teisest küljest
ei leidu ka kindlaid jälgi tema siinsest tege-
vusest Hussi õpetuse vaimus. Üldiselt võis
R., kes, nagu öeldud, kirikuõpetuse alustest
põhimõtteliselt ei loobunud, tegevus rohkem
ettevalmistavat iseloomu kanda selles mõttes,
et selle kaudu üksikud isikud juhibi hiljemini
esineva luterluse rüppe, m. s. Kaffmeister'i
perekonna üksikud liikmed, kelledest üks a.
1521 varjas Rostokis R. käsikirju, kuna
teine a. 1527 kuulus Riias kindlamate luter-
laste hulka. —L. Arbusow'i teoses »Einf.
d. Ref.« tsiteeritud värsid Stralsundi pilke-
laulust ca a. 1525 ei käi R. kohta, sest
»Bruder Rusch« tähendab kuradit.

A r b u s o w, Geistl. (Jb. f. Gen. 1901,
lk. 99, 1902, lk. 65, 1911, lk. 179); A r b u -
s o w, Einf. d. Ref., 163—66.—Vrdl.
Ztschr. f. Kirchengesch. 1922, lk. 214 (O.
C l e m e n).

RUBEL, Peeter, avalik tegelane. sünd.
1. X 1885 Viljandimaal Kaarli v. taluomaniku
pojana, õppis Tartu ja Moskva ülikoolis, lõ-
petades viimases õigusteaduskonna 1911.a.
1912.a. peale on R. teotsenud advokaadina
Tallinnas, välja arvatud aa. 1915—18, mil ta
asus sõjaväeametnikuna Peterburis. Välisminis-
teeriumi juriskonsuldina on R. osa võtnud
mitmest rahvusvahelisest konverentsist, m. s.
Haagis 1922. Selle kõrval kuulus R. »Noor-
Eesti« tegelaste ridadesse ja oli tööerakonna
esindajana Asutavas Kogus. Politilise ja kul-
tuurilise radikalismi seisukohalt on R. hinna-
nud meie olusid ja Eesti uumat ajalugu är-
kamisajast alates tõis: »Meie nooresoo vaim-

lisest murrangust« (Tartus 1913) ja »Poliitili-
sed ja ühiskondlikud voolud Eestis« (ilmunud
esialgsel kujul tiitliga »Intelligentlikust liiku-
misest meil« ajakirjas »Vaba Sõna« 1914—15
ja siis eriraamatuna Tallinnas, 1920). R. on
tõlkinud G. Šeršeneviči »Ühiskonnateaduse«
I—II (Tall., 1921—22), olnud »Päevalehe«
juriidilise lisa toimetajaks aa. 1913—14 ja
avaldanud artikleid »Postimehes«, »Vabas
Maas« j. m.

Isikl. j. m. saadud andmed. T.

RÄGO, Gerhard, teadusmees, sünd. 23.
XI 1892 Võrumaal Pindi mõisas viinavabriku
valitseja pojana, õppis alates a. 1909 Tartu
ülikoolis matemaatikat, lõpetas a. 1913 üli-
kooli *cond. math.* astmega ja õppis siis täien-
davalt 2 semestrit Göttingeni ülikoolis. Aa.
1914—15 oli ta matemaatika-õpetajaks
Tartu kommerskoolis ja siirdus a. 1915
Venemaale Novočerkasskisse, kus oli Doni
polütehnilise instituudi puhtmatemaatika õpe-
tajaks ja hiljemini professoriks, õpetades
selle kõrval aa. 1918—20 füüsikat Doni loo-
maarsti-instituudis. A. 1920 kodumaale ta-
gasi jõudnud, määrati ta samal a. Tartu üli-
kooli mehaanika ja rakendusmatemaatika era-
korral professoriks, mis kohal on toiminud
senini (1928). Mainitav on R. tegevus Tartu
ülikooli matemaatika- ja mehaanika-instituudi
asutamisel, mille juhatajana ta on teotsenud
1920. a. alates. Selle kõrval on ta elavalt osa
võtnud matemaatika õpetamisküsimuste lahenda-
misest, eriti Matem. Õpetam. Komisjoni
(MÖK'i) esimehena ja didaktilis-metoodilise
seminari juhatajana matemaatika alal. — R.
sulest on ilmunud: Mis on matemaatika ja
milles on tema väärtus (Tartu, 1921), Tasa-
pinnalise analüütilise geomeetria põhijooned
(Tartu, 1921), Matemaatilise analüüsi elemen-
did (Tartu, 1922).

H. J-n.

RÜTLI, Johannes Oskar, jurist ja
seltskonnategelane, sünd. 7. XII 1871 Tartu-
maal Ahja v. rendikohapidaja pojana, pääsis
ainelise kehvuse tagajärjel alles 1891. a. H.
Treffneri eragümnaasiumi Tartus, kust hiljemini
siirdus kroonugümnaasiumi, õppis aa.
1897—1901 õigusteadust Tartu ülikoolis, mille
lõpetamise järel, töötanud lühikest aega
Pihkva semstvos ja Riias, asus a. 1902
Tartu, kus praegugi (1928) teotseb van-
deadvokaadina. Oma kutsetöö kõrval
on R. osa võtnud seltskondlikust tege-
vusest, asudes juhtival kohal mitmes kul-
tuurharidusliku eesmärgiga seltsis ja ühingus,
nagu »Taara«, »Vanemuine«, Eesti Noorsoo
Kasvatuse Selts, kui ka tulundusliku iseloo-
muga organisatsioones, nagu Eesti Laenu- ja
Hoiu-Ühisus, alates a. 1913 Tartu III Laenu
ja Hoiu Ühisus, Eesti Hüpoteege Pank, Eesti
Kindlustuse Selts, Kauba Pank. Ka oli R.